

Sygn. akt VI U 277/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2017 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: A. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 16 grudnia 2016 r., znak: (...)

w sprawie: A. W.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. W. prawo do emerytury od dnia (...) r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji,
- 3) zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu A. W. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że powód nie spełnił jedynie warunku posiadania 15 letniego stażu pracy w szczególnych warunkach, bowiem nie zaliczono mu jako takiej pracy w okresie w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B. w okresie od 3 września 1973r. do 31 sierpnia 1986 r. z uwagi na braki formalne zaświadczenia o pracy w szczególnych warunkach dotyczących tego okresu zatrudnienia. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaliczył ubezpieczonemu 12 lat, 1 miesiąc i 23 dni pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od tej decyzji powód wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury z uwagi na to, że w spornych okresach pracował stale i w pełnym wymiarze czasu w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód, urodzony (...), zatrudnił się w (...) Przedsiębiorstwie (...) od 3.09.1973 r. w charakterze monterów urządzeń i instalacji grzewczych na podstawie umowy o pracę w celu nauki zawodu i faktycznie od początku zatrudnienia przyuczał się do zawodu przez dwa lata. W 1975 r. zdobył uprawnienia spawacza i od tego czasu wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do 31.08.1986 r. pracę spawacza gazowego i to była jego stała praca w pełnym wymiarze czasu pracy. W angażu ubezpieczonym wskazano stanowisko monterów instalacji sanitarnych i grzewczych. Ubezpieczony w trakcie zatrudnienia w wyżej wymienionym zakładzie spawał elementy instalacji centralnego ogrzewania w budynkach, poza budynkami spawał elementy przyłączy sieci co i gazowych. Ubezpieczony pracował w B., I., M., T., B., R., S.. Nauka w szkole trwała dwa lata. Ubezpieczony nie korzystał z urlopów bezpłatnych. Przez pół roku w 1984 r. pracował w trakcie tego zatrudnienia na kontrakcie zagranicznym w charakterze spawacza i po powrocie znowu wrócił do dotychczasowych obowiązków spawacza.

dowód: umowy o pracę i dokumenty osobowe w aktach osobowych ubezpieczonego, zeznania świadków J. W. i K. W. i powoda - zapis protokołu rozprawy k. 42.

W świadectwie pracy wystawionym przez pracodawcę i świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wskazano, że ubezpieczony pracował jako monter instalacji sanitarnej i grzewczej.

Powód złożył wniosek o emeryturę 12.12.2016 r.

dowód: wniosek w aktach rentowych powoda.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów w aktach osobowych powoda oraz w jego aktach rentowych, których prawdziwości strony nie kwestionowały oraz zeznań świadków J. W. i K. W., bowiem były one zgodne i spójne, wzajemnie się uzupełniały z zeznaniami powoda i znajdowały potwierdzenie w dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy. Świadczyli pracownicy razem z powodem, stąd ich zeznania stanowiły miarodajny dowód dla ustalenia stanu faktycznego w sprawie dowód. Zeznania powoda jako zgodne z zeznaniami świadków i znajdujące potwierdzenie w zebranych w sprawie dowodach z dokumentów również zasługiwały na wiarę.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, zdaniem Sądu Okręgowego, w sposób niebudzący wątpliwości, że powód w spornym okresie w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B. w okresie od 1 września 1975 r. (od ukończenia nauki zawodu) do 31 sierpnia 1986 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienioną w dziale XIV pkt. 12 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 8.02.1983r. w sprawie w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Pozycja 12 działu XIV cyt. załącznika A do prac w szczególnych warunkach zalicza pracę spawacza.

Sąd dokonał następnie oceny ustalonego stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego(art. 184 ust. 2).

Zgodnie z treścią art.32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy -ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.) W myśl ustępu 2 art.32 cytowanej ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z powołanymi przepisami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Zaliczenie nieudokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85, LEX nr14635) – przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia.

Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika.

W myśl § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Postępowanie dowodowe przeprowadzone przez Sąd potwierdziło fakt pracy powoda w spornym okresie w szczególnych warunkach o których mowa w dziale XIV poz.12 załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r., i okres ten (łącznie z zaliczonym już okresem pracy w szczególnych warunkach) przekracza 15 letni okres wymagany do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku. Organ rentowy nie kwestionował spełnienia przez

powoda pozostałych warunków uzyskania prawa do emerytury i dlatego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Na zasadzie art. 118 ust 1 a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS Sąd Okręgowy orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z uwagi na braki formalne świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, których usunięcie wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego przed Sądem.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art.98 k.p.c. oraz na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Ewa Milczarek